

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy órára ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 166. szám.

Szombat, július 24.

A községi jegyző.

— A nagybecskereki jegyzői tanfolyam be-
számolója. —

Nagybecskerek, július 24.

A nagybecskereki községi közigazga-
tási tanfolyam lefolyt tanévéről beszámoló
értesítőjében írja Szilágyi Albert aljegyző,
vármegyénk e kiváló tisztviselője s köz-
igazgatásunk alapos ismerője a követ-
kezőket:

„A közigazgatás nemcsak az egyéni
és közszükségletek kielégítésére és harmó-
niába hozatalára alkotott nagy gépezet,
hanem oly szervezet is, mely az ösök
által megalkotott nemzeti alapokon a tovább
építésre hivatva és kötelezve van.

A közigazgatás feladatköre a haladás,
a felvilágosodás, az emberi egyéni jogok
terjedő kívánalmainak megfigyelésével,
nemzeti irányba terelésével, tágult. Ebben
a tágult feladatkörben, hol napról-napra
új eszmék vetődnek föl, érlelődnek meg,
hol a halk kívánságokból hangos követel-
ések támadnak, hol gyakran ezek épen
nem a nemzeti nagy fejlődéssel haladnak
párhuzamosan, a közigazgatásnak mérséklő,
irányító hatást kell gyakorolnia.

A régi jó patriarchalis közigazgatást
az új idők szele megdöntötte, a régi elavult
világnézeteket új, tetszetős, néha gyakor-
latias, gyakran azonban ádrándos világ-
nézetek váltották föl. A korral haladni és
a kor eszméit helyes nemzeti irányzatokba
terelni a modern magyar közigazgatásnak
feladata, annak a közigazgatásnak, mely
szerveitől ma tudást, érzéket és helyes
ítélőképességet kíván meg.

A régi feladatok ujjakkal szaporodtak.
Ami tegnap elég volt, az kevés ma. A
közigazgatást az élet ezer szála kötik
össze a néppel s a nap-nap utáni közvet-
len érintkezés megadja a követelmények
alapjait, a folyton fejlődő korszellem a
teljesítések irányát.

A közigazgatásnak erős kezű, erős
jellemű és nagy tudású apostoli munká-
sokra van e téren szüksége! Nem magáért,
hanem a hazáért! E nagy világon ugyis
kevesen vagyunk magyarok, ezt a kevés
magyart megtartani magyarnak és a hazá-
nak a közigazgatás legszebb, legnemesebb
feladata. Ha a közigazgatás minden egyes
szerve abban a körben, melybe sorsa be-
osztotta, becsületes munkával, erős nem-
zeti öntudattal és a nép szeretetével hiva-
tását betölti, meg lesz, meg kell lennie az
eredménynek!

Ezért a közigazgatásnak jelszava
legyen: a nép megbecsülése. A munkában
felölt ember mindig megbecsüli a munkás-
kezeket. Tudja, hogy a munka nemesítő
hatása mindenütt meglátszik a világon.
Az önkéze munkájával szerzett kenyér a
legjobb. Aki kenyerét így szerzi meg, meg-
érdemi a megbecsülést. Ha a közigazga-
tási tisztviselő meg tudja becsülni a népet,
a viszont megbecsülés önként következik.
A kölcsönös megbecsülésből származik
azután a bizalom, ennek eredménye lesz
a szeretet és egymás megértése. Termé-
szetes azonban, hogy a megértés alap-
gondolata csak erkölcsi lehet.

A közigazgatásnak a központjában a
községi jegyző áll s a jó közigazgatásnak
Szilágyi Albert által a főntebbiekben oly
szépen megrajzolt épületének nagy terhe
nagy részben a községi jegyző vállaira
nehezedik. Hogy ezt a rendkívüli terhet
elbírja s a roppant felelősséggel jól meg-
birkózzék, föltétlenül szeretettel kell fordul-
nunk a községi jegyző felé.

Támogatni, segíteni kell nagy mun-
kájában a jegyzői kart s különösen az
államnak, amely a maga terheit is a
jegyző vállaira rakja, kell mindent el-
követni, hogy kellő erővel ruházza föl a
jegyzőket, hogy munkájukkal megbirkóz-
zanak s minél inkább elérhessék a köz-
igazgatás ideálját, amely mindenkinek s

tudjuk, hogy elsősorban maguknak a
jegyzőknek is ideálja.

A nagybecskereki községi közigazgatási tan-
folyam értesítőjét Jankó Ágoston alispán, a
tanfolyam kitűnő igazgatója szerkesztette. Az
értesítőbe Szilágyi Albert, a tanfolyam elő-
adója irt bevezető értekezést „A közigazgatás
nemzeti feladatai” címen, amelyben az ő gazdag
tudásával s alapos ismeretével rajzolja meg a
közigazgatás ideálját.

Közi ezután az értesítő dr. Végh Lajos
igazgató-helyettesnek szép megnyitó beszédét,
majd következik Jankó Ágoston körütekintő
gondossággal irt igazgatói jelentése.

Az igazgatói jelentés a tanfolyam minden
mozzanatára kiterjed. E szerint az előadói kar
az elmúlt tanévben a következőképen alakult
meg: Előadó- és igazgató-helyettes dr. Végh
Lajos; a többi előadók: Bielek Antal, Ládai
Kálmán, dr. Riesz Jakab, Strosz Béla, Szilágyi
Albert, dr. Vinczevidy Ernő és Kiss István.

A tanfolyamra jelentkezett összesen 64
hallgató, ebből felvettek 54-et, 4 elutasított, 6
nem jelent meg. A fölvevett 54 hallgató közül az
I. félévi vizsgálatra érkezett 51. Ezek közül a
vizsgát letette kitüntetéssel 4, egyhangulag 19,
szótöbbséggel 21, részleges pótvizsgára utasítat-
tott 3, teljes ismétlésre 2, vizsgálatlan maradt 2.

A II. félév hallgatására 48 becsátott,
ezek közül a II. félévi vizsgálatra jelentkezett
48, akik mind eredménytelen vizsgáltak.

A hallgatók vallás szerint a következő-
képen oszlottak meg: római kath. 30, gör. kel.
szerb 3, gör. kel. román 1, gör. kath. 1, ref. 5,
ág. ev. 6. Anyanyelv szerint: magyar 27, német
12, szerb 3, román 3 és tót 3.

Törvényhatóság szerint a következően
csoportosult a hallgatóság: Aradmegye 2, Bács-
bodrogmegye 5, Békésmegye 1, Bihar megye 1,
Csanádmegye 2, Hevesmegye 1, Hontmegye 2,
Jász-kunszolnokmegye 4, Nyitra megye 2, Pest-
Pilis-Solt-Kiskunmegye 4, Sopronmegye 1,
Nógrádmegye 1, Krassószörényvármegye 4,
Szabolcsmegye 1, Szatmármegye 1, Temesmegye
3, Torontálmegye 14, Turóc megye 1, Zólyom-
megye 1.

A hallgatók életkorát tekintve volt: 20
éven aluli 8, 21-24 éves 24 és 24 éven felüli
10. Előképzettségüket tekintve: gimnáziumi
érettségivel volt 22, reáliskolai érettségivel 3,
felsőkereskedelmi iskolai érettségivel 13, közép-
iskolai 8 osztályossal 1.

A „TORONTÁL” tárcája.

Franceschina.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Írta: **Giovanni Madeline.**

Giacomo Chazot minden este hétkor ment
haza a műhelyből, ahol mint mechanikus dolgozni
szokott. A küszöbön ragyogó arccal kiáltott fel:
— Milyen pompás illata van annak a jó
levesnek!

Abban a szegény munkáslakásban csakugyan
édes illat áradt szét mindenről. Tiszta, világos
volt minden, különösen Franceschina szemétől,
azoktól az élénk, kedves, néha hamiskás szemek-
től, melyek már előre elárulták, hogy milyen
aranyos, serdülő leányka lesz ebből a gyer-
mekből.

Ez a kedves gyermek volt apjának és any-
jának egész boldogsága. Ezért volt meg a kis
családban az a benső háziasság, melyet a nagy-
világi élet kísértései közt sok gazdag ember nem
tud megbecsülni.

Mikor Giacomo haza ért, megcsókolta gyer-
mekét s feleségét, azután levetette a munkás-
zubbonyt. A felesége asztalt terített, leszűrte a
levest s így szólt:

— Menjünk, készen van az étel. Lás-
sunk hozzá!

S a vacsora ott párolgott előttük a táblán.

A szegényes vacsora után Giacomo a napi
munkában kifáradva pihen. Békés családja köré-
ben kényelembe vágja magát. A leányka fel-
kapaszkodik apja térdére s karjaiba omlik. Haja
a munkás durva arcát érinti. A feleség pedig,

mikor leszedi a tányérok, odaül az asztalhoz,
a lámpa alá, az édes kis körbe. Kakukkos óra
űti az órákat.

— Giacomo, nem dolgozol ma este a
cséplőgépeden?

— Igaz biz az, szinte megfeledeztem róla
... De olyan jól érzem magamat itt köztetek ...

Munkához lát. Sokáig eldolgogtatott rajta.
Egy cséplőgépet talált fel, annak a rajzán dol-
gozott. Attól várta szerencsését. Üres idejét annak
szentelte. Most már sietni kell vele, mert fel
akarja küldeni az iparkiváltásra, mely nemsokára
megnyílik. Folyvást arról a kiállításról álmodozik;
mindig az motoszkál a fejében, hogy az ő rajzát
majd megvizsgálják azok a pápaszemes tudósok.
Mennyit vitatkoznak majd rajta, de aztán mégis
csak elfogadják ... Majd ki lesz írva a neve, a
szerény munkásé s megáll a sok nép, ha olvassa
... Azután pedig ki tudja, hátha még érmet is
kap? Oh, az az érem! ... S nekifog újra a
munkának, reszkető kezekkel s a fényes jövő
biztatásától ragyogó szemekkel.

Franceschina elaludt a karosszékben. Anyja
fölkel, gyöngéden átkarolja férje nyakát, rá hajlik
s ezt mondja neki:

— Nézd csak! Rámutat leánykájukra, aki
a boldogok álmát alussza, félig nyitott szájacská-
val, mosolyogva.

Boldogan nézik. A kakukk kijön az óra-
tokból s lassan ver, mintha nyújtani akarná az
órákat. Mikor elűtötte az utolsót, megáll egy
pillanatra, hogy tanuja legyen ő is a családi
örömmek.

Olyan a boldogság, mint a mimóza-virág:
még a szélfuvástól is fél.

Giacomoék szegényes lakása fenn volt egy
magaslaton. A ház keskeny homlokzata a tenger-

partra nézett. Alacsony kőfal kerítette körül a
kis kertet. Fügefák vetettek árnyékot a földre.

Vasárnaponként kitérték az ablakokat a
virágillatnak s a tücsök csiripelésének. Milyen
boldog szokott lenni Franceschina azon a napon!
Felül a fal párkányára. Olyan kék a szeme, mint
az égbolt. Távol fenyesek és meghajlott olajfák
közt ereszkednek le a házikók a tengerpartra.
Valahol tekéznek, felhallatszik a lármájuk a
köves utcáról, mely a falak közt kanyarog föl-
felé, mandulafák alatt. Ezekre akasztották fel
kabátjaikat a játékosok. A nyitott ablakokból
kiárad a sok jó étel szaga, ami most fő a
fazékokban. Lenn, két domb közt ott látszanak
a háztetők a toronyfal. Ott látszik az elálmó-
sodott, elhagyott városnak egy része bezárt
boltjaival.

Giacomo a ház háta mögött van a lugásban.
Lázás sietséggel görnyed a munkája felett. Nem-
sokára megnyitják a kiállítást. Az ő rajza már
csaknem egészen elkészült. Kerek betűkkel rá is
írta már: Giacomo Chazot saját talál-
mányu cséplőgépe ...

— Mária, Mária! — Oda hívja a feleségét
s megmutatja neki az elkészült cséplőgépet.
Azután, hogy a nagy lelki izgalmak után kissé
megpihenjen, kimegy s büszke, diadalmas tekin-
tettel néz végig a városra és mondogatja magá-
ban, hogy ott lenn nemsokára mindenki ő róla
fog beszélni. Már szinte látja is az érmet kép-
zeletében. Szépen berámztatja majd az oklevelet,
a melyen ez lesz a jelige: Értelmiség —
Munka. Hová függeszti majd fel az oklevelet?
A konyhába? A szobába? Nehéz kérdés! ...
Egyszerre mégis csak rájött: a kis leány ágya
fölébe fogja felakasztani, hiszen imádott gyerme-
kére hagyja majd vagyonát és dicsőségét.

A tanfolyammal kapcsolatban tartottak külföldi gyakorlati hasznú előadások. Volt egy 6 napos tüzőtő-szaktanfolyam, melynek szép eredményéről a hallgatóság a vizsgálaton tett tanúságot. Ezenkívül a budapesti önkéntes mentőegyesület kiküldöttje az első segélyről tartott gyakorlati előadást, a belügyminiszterium megbízásából dr. Dóczy Imre az alkoholelleses küzdelemről és végül dr. Nónay Pál főorvos az egészségügyi tudnivalókról tartott tanfolyamot.

A szegényebb sorsú tanfolyamhallgatók igen figyelemreméltó segélyezésben részesültek. Egy részt hivatalba helyeztek el, másrészt a tápintézetben kedvezményes, esetleg ingyenes ellátásban részesültek. Az értesítő közli még a hallgatók névjegyzékét, a tápintézet házirendjét, a leltárt és a főlvetelre vonatkozó tudnivalókat.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1/2 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt 1/2 óráig. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad. Zuhanyfürdő minden nap délután.

Augusztus 15. Nagybecskereki iparosok takaré- és előlegszövetkezete rendkívüli közgyűlése.
Augusztus 12., 13., 14., 15. Országos vásár.

Küldöttség az alispánnál. Torontál-szigetről ma reggel egy 30 tagú küldöttség tiszteletgel az alispánnál. A küldöttséget dr. Nagy Dezső ügyvéd és Szmetana Antal nyug. százados vezették, akik különböző panaszokat adtak elő. Az alispán tudomásul vette a panaszokat s kijelentette, hogy azokat behatóan meg fogja vizsgálni s természetesen igazságosan fogja elintézni.

Az iparhatóság ülése. Nagybecskerek város iparhatósága ma délelőtt 11 órakor Strosz Béla városi főjegyző, polgármesteri helyettes elnöklésével ülést tartott, amelyen a következő újabb iparigazolványokat adták ki: Herold Ferenc, Stefanovics Sándor és Sztojanovics Velyko cséplési munkálatokra, Schneider Mihály vendéglőre, Perdies Péter gyümölcsárulásra, Serbánné, szül. Bayerle Janka pedig szatócsüzletre nyert iparengedélyt.

A kegyes tanítórend köréből. A kegyes tanítórend kiskáptalanja tegnapelőtt tartott ülésén a házfőnököket választotta meg a következőleg: Budapest Szölgyémy János, Debrecenben Jászai Rezső dr., Kecskeméten Tóth György dr., Kiszébenben idősebb Holczinger Imre, Kolozsvárott Nemes Endre, Léván Tóth Sándor (Kecskemétről), Magyaróvárott Rappensberger Vilmos, Máramarosszigeten Keller János, Nagybecskereken Balácsi József, Nagykanizsán Horváth György, Nagykárolyban Récei Ede, Nyitrán Horvát Sándor, Podolinban Mondik Pál (Kolozsvárról), Privigyén Rózsahegy János, Rózsahegyén Sárfy Ignác, Sátoraljaújhelyt

Giacomo, jöjj be ebédelni. Nem láttad a kicsikét?

Kész az ebéd. Az asszony megtörli kezét durva kék kötényébe s szőlítja kedveseit.

Jövék, — feleli Giacomo.

De mielőtt asztalhoz ülne, még egyszer látni akarja a cséplőgépet. Látni akarja nevét ott fenn a velinpapíron. Kinyitja az ajtót.

Franceschina!

Ott van a kicsike a lugásban. Az asztalra könyököl s nézi a rajzot. A zajra felriad, hirtelen lerántja a rajzról a könyökét, feldönti a piros tintásüveget, a tinta végigfut a rajzon s egészen leönti.

Giacomo az asztalhoz rohan. Mikor meglátja a vértengert, ahol az ő cséplőgépe volt és — mily keserű guny! — a neve érintetlenül állott: dühösen felpattan, szeme előtt elsötétedik a világ s anélkül, hogy tudná, mit csinál: föl-emeli az öklét s lesújtja azt a vasöklöt a kis gyermek szöke fejére...

Nem szól egy árva szót sem, hanem le-roskad egy székre és elkezd zokogni. Nézi, hogyan folyik az a tinta, mintha halálosan megsebesült cséplőgépből folyt volna a vér. Ugy tünt fel neki, mintha egész élete hajótörést szenvedett volna abban a tinta-tengerben. Erős melléből mély sóhajok törtek ki.

Egyszerre könnyű lépéseket hall. Oda néz. Franceschina most jön vissza, szorosan tartja karjai közt a bábuját, drága játékszerét, egyetlen kincsét a világon. Félnken apja felé nyújtja.

— Itt van a baba, édes apám!

Azután halkán, könyes szemmel ezt mondja még:

— Törd össze, ha akarod...

Olaszból: Cs. Papp József.

Nyilassy Károly, Selmezbányán és Bélabányán Rauchbauer József dr., Szegeden Szinger Kornél, Szentgyörgyön Pálmai Miklós, Tatán Pintér Elek, Temesvárott Számek György dr., Trencsénben Krasznaynszky Károly, Váczott Baksay József (Szegedről), Veszprémben Takács József.

A kánikula. Csodálatosképpen ezuttal az idő nem cáfolja meg a kalendáriumcsinálókat és a csillagászokat, vagyis a hivatalos időcsinálókat. A csillagászok szerint ugyanis most van a kánikula kezdete. Tegnap kezdődött s tart egy hónapig: augusztus 23-ikáig. Es ezuttal néhány nap óta csakugyan benne vagyunk a kánikulában. A nap ama bizonyos afrikai forrósággal tűz s a tikkasztó sugarak sárgára festik a fák zöld leveleit s megaszalják a mezők füveit, az emberekből meg vizet fakasztanak. Ma például déli 1 órakor 44 fokot mutatott az árnyékban Celsius hőmérője. De az idén mégsem nagyon rettegünk a kánikulától. Annyi hűvösségben volt részünk a nyárban, hogy bizony jólesik egy kis forróság: embernek, állatnak és — a fürdőzőknek leginkább. A nagy melegben mindössze az a kívánsága az embereknek, hogy legyen meg a mindennapi krigli sör. Kenyér után nem is merünk fohászolni. Az olyan drága, hogy ilyen tulzott követelést meg sem hallgat az Egek ura...

A törökbecsei Leiningen-szobor. A törökbecsei Leiningen-szoborra újabb a következő adományok érkeztek be:

Petry Gyula Nagyvárad 1 kor. 04 fillér, Erdőgondnokság Medgyes 2—, Körjegyző Szamoskrassó 1 korona.

Az Aradáci-utca kövezése. Az Aradáci-utca kövezése most már nagyban folyik. A Jókai-utca sarkától a Zápolya-utca sarkáig terjedő utvonalon egyik felén már teljesen elkészítettek az alapozási munkát s hétfőn hozzáfognak a keramit lerakásához, a melyet most hoznak ide hajókon. Ha a keramitozással elkészültek, úgy az uttest másik felét is ki fogják kövezni s így haladnak a munkával egész a Szent Gellért-utcaig. A Szent Gellért-utcaútól az aradáci ut végéig teljes hosszúságában egyszerre fogják ki-kövezni az ut egyik felét s ha ezzel elkészültek, úgy a másik felére kerül a sor. A kövezési munkálatokat még a nyár folyamán el fogják végezni.

Meteor a nyárról. Meteor legújabb a következőket jelenti a nyári időjárásról:

A 15-iki csomópont jelzéseknek megfelelőleg meghozta az állandóbb, meleg nyári időt, amelynek folytán most már az aratás akadálytalanul folyik legfeljebb elvétve itt-ott zavarja azt egy-egy rövid tartamu szaladó eső, mely a nyári meleggel ma mindig együtt jár. A 19-iki csomópont hatáskörében szintén fejlődtek ily helyi változások. Nagyobb változást a 21-iki csomópont hozott, mely Jupiter együttállásából következik. E változás lejárása után, ismét nyugodtabb, nyári meleg időjárásra van kilátásunk, amelyet esetleg sem a 23, sem pedig a 25-iki csomópontok nem fognak nagyobb mértékben megzavarni. Julius 15-étől egy kisebb folt látható a Napon, ezt megelőzőleg a Nap huzamosan foltmentes volt. Augusztus csomópontjai: 1., 4., 5., 6., 8., 12., 16., 17., 18., 20. és 24-re esnek, amelyek közül a legerősebb hatásúak a 4-iki csapadékos, a 6-iki hűvös, szeles, esetleg zivataros, a 12-iki meleg, a 18-iki szeles, viharos vagy zivataros, a 20-iki meleg jelleggel. Augusztus havában fejlík ki még aránylag leginkább nyarunk meleg jellege, de itt is zavarni fogja azt a 6-ika körül Szaturnusz és 18-ika körül Jupiter együttállásával, amidőn napkitörések esetére jég-esőt is kaphatunk, amelynek kifejlődésére különben augusztus hó meleg jellege a többi csomópontkor is alkalmas lesz.

A kulturegyesület munkásgimnáziumának értesítője. Most jelent meg a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület nagybecskereki munkásgimnáziumának első évfolyamáról szóló értesítője. Az értesítőt Knyaskó Lajos felső keresk. és polgári iskolai igazgató, a munkásgimnázium lelkes igazgatója szerkesztette igen gondosan és körültekintően. Az értesítővel s ennek kapcsán Nagybecskereknek legmodernebb kultur-intézményével lapunk egyik legközelebbi számában fogunk behatóbban foglalkozni.

Fényképezési készülékek műkedvelőknek. Mindazoknak, akik a fényképezést, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek Bécs, I. Tuchlauben 9.) cs. és kir. udvari szállító 1854. óta fennálló fényképezési eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi bérmentve a cég. (a)

Pang a szerelem. A hirtelen beköszöntött nyárnak vagy valami másnak tulajdonítható-e — ki tudná biztosan megmondani? — de annyi bizonyos, hogy az emberek nem szívesen házasodnak.

A hivatalos lap legutóbbi számában például ez a hirdetés jelent meg:

Csöd. A szabadkai kir. törvényszék, mint csőd-bírószék közhírré teszi, hogy vb. *Bajmoki kiházasító társaság* csődügyében a pótfelügyelő Kindris Gábor dr. csődbiztos elé (l. em., 64. ajtó) határnapul 1909. évi szeptember hó 17-én d. e. 9 óráját tűzte ki. Szabadka, 1909. évi július hó 15. napján.

Tehát Bajmokon volt egy társaság, amely a házasság föllendítésével foglalkozott és ez a társaság csődbe jutott. Nyár van — mondják a cinikusok. De az is lehetséges, hogy a szerelem ma már nem csak a házassághoz lehet fel.

Öngyilkosság a mézeshetekben. Kiszinda községben Andras Simon kisbirtokos tizen-nyolc éves felesége, ki csak két hét előtt ment férjhez, felakasztotta magát és meghalt. Az asszony férjével összeveszett és ezért követett el öngyilkosságot.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbban a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Matity István, gk. pék és Radoszavlyev Zvezdana gk. — Ifj. Schnitzer János, rk. kovács és Bauer Zsófia rk. — Zsolnai Lőrinc, rk. postai altiszt és Nikolics Erzsébet rk. — Dankó Barnabás, rk. urasági inas és Schmelcz Margit rk.

Születések: Pilinger János, rk. honvéd-törzsörmeister, leánya. — Pierre János, rk. keféfestő, leánya. — Pisch Gáspár, rk. pincér, leánya. — Sári János, rk. napszámos, leánya. — Marosán Miklós, gk. vincer, fia. — Régin Dusan, gk. napszámos, leánya. — Jurisin Izsák, gk. napszámos, leánya. — Schmitz Fülöp, rk. kömüves, leánya. — Uszó János, ref. napszámos, leánya. — Popov György, gk. földműves, fia. — Fritz János, rk. szabó, fia. — Lázics Vazul, gk. földműves, leánya. — Feketics József, rk. napszámos, leánya. — Csókás Lajos, rk. ács, leánya. — Csorba József, rk. városi tűzoltó, fia. — Zsivkov István, gk. földműves, leánya. — Gyurász István, ág. ev. ispán, fia.

Halálozások: Dimitrievics Szmiliana, gk. 16 hónapos, görcsök. — Sokarda György, gk. 65 éves napszámos, ütőrelmeszesedés. — Gligorov István, gk. 3 éves, vörheny. — Özv. Dolák Antalné, rk. 70 éves, billentyük elégtelensége. — Vuin Milenko, gk. 2 éves, bélhurut. — Girezán Tivadarné, gk. 65 éves, ütőrelmeszesedés. — Özv. Damjanov Adámné, gk. 72 éves, agyvérzés. — Jakobjev Darinka, gk. 28 napos, élelgyenge. — Joch István, rk. 43 éves cipész, tüdővész. — Novakovics Sándor, gk. 55 éves, agyaguta. — Schwarz János, rk. 6 hónapos, bélhurut.

Nyári örömök.

Dal a kis bogárról.

Mikor leszáll a méla alkony,
S kigyulnak a villamosok;
Bogárral telik meg a világ,
Hogy megvadultan futkosok.
Hüs kertbe érvén, szaporodnak,
A galléromra kuporodnak,
S nyakamon sétát tartanak
A fekete kis bogarak.

És Plank urannak kertjébe bent,
Hol rajzik asszony, ur, leány;
Vidám kacajuk messze elcseng
S visszhangot ver az éjszakán.
Miért, miért e nagy mulatság?
Oly szívesen min mulat nagysád?
Ah, ugy, a bamba szeladon
Most „ragódik“ egy bogaron.

Itt vig zajt hallok, ott sikoltást,
Emitt zsivaj, ott rémület;
Ez menekül, az vihog folyvást,
Magsikettive száz fület.

A bogarak meg hulldogálnak,
Körülzsi bongnak, szálldogálnak;
Nincs oly titkos ruhadarab,
Hol ne találnál bogarat.

Ha sörre szomjazik a kebled,
Megjelen nyomban ott is ő,
Leül hiven oldalad mellett, —
E helyzet oly szép, oly dicső!
Aztán behull néhány a sörbe,
S te sokszorosan meggyötörve,
A sört bogárral élvezed, —
Oh, mily fölséges élvezet!

A szomszédodban hölgyek ülnek,
Talán az egyik érdekel;

Nem bánt, hogy bogarak repülnek,
A szemed ott jár, ott legel.
S mikor a leány éppen reád néz,
Most veszed észre, oh te bámész,
Hogy orrodon a bogarak
Alsós kalábert játszanak.

A lány mosolyg, te elpirulva
„Föpincért“ ordítsz, hogy fizess;
Ez meg is jött egy óra múlva,
S a pénzt átvenni volt szives.
De míg a hosszú óra teltet,
Dagadt az izgalomba' melled,
Látván, hogy merre tartanak
A csintalan kis bogarak.

Redőzetén a szem nem látta
Szellős ruhának ténfereg
A szemtelen, komisz bogárka,
Akár a vásott kisgyerek.
Valami érzés száll szivedbe,
S eltikkadt ajkakkal epedve,
Oh, mit tehetsz, te elgyötört? —
Parancsolj még egy krigli sört.

Mongodin.

TÁVIRATOK

A főrendiház ülése.

Budapest, július 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A főrendiház ma délelőtt 10 órakor ülést tartott, hogy a kormánynak újból való kinevezését tudomásul vegye. Az ülés iránt nem nagyon érdeklődtek a főrendek s mindössze vagy huszan jelentek meg az ülésen. Egyébként is az egész ülés alig tartott öt percig.

Az ülésen Desselwffy Aurél gróf elnökölt s miután megnyitotta az ülést, Cziráky gróf jegyző felolvasta a kormány kinevezéséről szóló királyi kéziratokat és a képviselőház üzenetét a kormány kinevezésének tudomásul vételéről.

A főrendek egy a kormány kinevezését, mint a képviselőház üzenetét tudomásul vették, majd felolvasták és hitelesítették a mai ülés jegyzőkönyvét s ezzel az ülés véget ért.

Az ülésen a kormány részéről Wekerle Sándor, Günther Antal, Zichy Aladár gróf és Josipovics Imre volt jelen.

A király automobilja.

Budapest, július 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Ischlből jelentik, a király automobilja tegnap délután W. Strary sofförrel együtt odaérkezett. Szállítás közben az automobil jelentéktelen sérülést kapott, a melyet azonban hamarosan helyreigazítottak. A király automobilja egy 45 lóerejű Mercedes-gép, mely 4 ülésel bír s a kocsiszerkezetet a császári koronával van díszítve. A gépet az uralkodóház tagjai és fejedelmi látogatások alkalmával a fejedelmi vendégek fogják használni.

A fuzió.

Budapest, július 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Wekerle Sándor, Zichy Aladár gróf és Sztéryny József ma délelőtt a főrendiház ülése után hosszasan tanácskoztak egymással. Hir szerint a három államférfi a fuzióról tanácskoztak.

A boszniai alkotmány.

Budapest, július 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Beavatott bécsi jelentés szerint ottani politikai körökben általánosan tudni vélik, hogy szeptemberben közös miniszteri értekezlet lesz, a melyen részletesen foglalkoznak majd a boszniai alkotmány tervezetével.

A nemzetiségi képviselők.

Budapest, július 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mihályi Tivadar, a nemzetiségi képviselők klubjának az elnöke augusztus 1-én tartja Nagyilondán beszámolóját. Mihályi Tivadar ez alkalommal értekezletre hívta Nagyilondára a nemzetiségi képviselőket, amely értekezleten megállapítják, hogy milyen politikai akciót csináljanak a parlamenti szűnetben.

A zágrábi nagyszerb pör.

Budapest, július 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Zágrábban folyó ugynevezett nagyszerb pör dolgában a francia lapszerkesztők tudvalevőleg levelet intéztek az Otthon írók és hírlapírók köréhez, amelyben a szerintük igazságtalan zágrábi perhez való közbelépésre hívják fel a magyar újságírókat. A magyar újságírók ez ügyben tegnap Rákosi Jenő elnöklésével ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a hozzájuk intézett levelek szerkesztőinek mindegyikéhez levelet intéznek, amelyben felvilágosítják a francia szerkesztőket, hogy Horvátország független autonómiával bíró ország, amelynek független judikaturája van s így a magyar újságírók a pörbe nem avatkozhatnak bele. Azonkívül felvilágosítják még a francia szerkesztőket arról is, hogy a zágrábi szerb pörben tendenciózusan félrevezették őket.

Az új francia kormány.

Budapest, július 24. (A „Torontál“ ered. távirata.) Mint Párisból sürgönyzik, Briandnak tegnap sikerült az új kormányt megalakítani. A kabinetben Briand az elnökségen kívül a belügyi és a vallásügyi tárcát fogja vezetni. A kabinet külügyminisztere Pichon. Briand kijelentette, hogy az ő kabinetje a békülés miniszteriuma. Az új kormány hétfőn mutatkozik be a kamarában.

Bülow kancellár bucsuja.

Budapest, július 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berliini jelentések szerint Bülow herceg volt német birodalmi kancellár elutazása előtt fogadta egyik ismerősének a látogatását. A jelentés szerint a kancellár a következőket mondotta látogatójának mintegy bucsuképpen: „Midőn annak idején Romából Berlinbe jöttem, hogy az akkori kormányba belépjek, tisztában voltam azzal, hogy mindenekelőtt két főparancsolatnak kell engedelmessékednem. Az első a kategorikus imperatívus, amit a porosz tradíció határozottan megkövetel, a második parancsolat pedig az, amit az emberiség diktál. Állíthatom, hogy kormányzásom alatt soha semmit e két parancsolat ellen nem tettem s bucsuzásomkor ez most megnyugvásomra szolgál.“

A szerb király gyöngékedése.

Budapest, július 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Péter szerb király gyöngékedéseiről szóló hírekre vonatkozólag belgrádi beavatott körökből eredő értesülés szerint igaz ugyan, hogy Péter királyon gyakran erőt vesz a szédülés, azonban komolyabb fontosságot nem tulajdonítanak. A szédülések oka az orvosok véleménye szerint az, hogy a király nagyon korán kel, csak igen keveset eszik, ellenben mértéktelenül sokat dohányzik. Arról, hogy a király Ribarszka-Banjába való utazása alkalmával kétszer is elájult volna, belgrádi udvari körökben semmit sem tudnak.

A krétai kérdés.

Budapest, július 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelen-

tik: A hatalmaknak a krétai kérdésben küldött jegyzékére a porta már megadta a választ, amely főbb pontjaiban a következőket tartalmazza: Törökország fenn tartja teljes szuverénitását, protestál a görög felségi jelek ellen, sürgeti a kormányzás kérdésének az elintézését és kijelenti, hogy a krétai autonómiának török fenhatóság alatt való gyakorlásán kívül semmiféle más kormányzási formát nem tűr meg. A válaszjegyzéket már át is adták a hatalmak képviselőinek.

A perzsa trónváltás.

Budapest, július 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szentpétervárról sürgönyzik: „Birsewija Wjedomosti“ jelentése szerint Oroszország hajlandónak ígérkezett csapatait Kasvinból visszavonni, azonban csak oly feltétel mellett, ha viszont a perzsa kormány intézkedik aziránt, hogy a török katonákat is visszavonják Perzsia területéről.

Egy másik jelentés szerint az ex-sah számára Déloroszországban fognak nagyobb birtokot vásárolni, azonban nem a kaukázusi vidéken, hanem olyan helyen, mely messzebbre esik a perzsa határtól.

Leégett község.

Budapest, július 24. (A „Torontál“ ered. távirata.) Mint Rózsahegyről sürgönyzik, a közelben levő Lidovka községben tűz ütött ki, amely olyan óriási mérvet öltött, hogy csakhamar az egész község lángokban állott. A lakosság a mezőkön és a gyárakban volt elfoglalva s így az oltásban nem is vehetett részt. A tüzvész 85 házat hamvasztott el. A tüzet játszó gyermekek idézték elő. A tüzvész sújtotta nép között nagy a nyomor s a hatóságok segítségükre gyűjtést indítottak.

A szentpétervári kolera.

Budapest július 24. (A „Torontál“ ered. távirata.) Szentpétervári jelentések szerint, ott legutóbb ismét 61 kolera megbetegedés fordult elő, míg 31 meghalt. A kolerabetegek száma összesen 799.

Határidő-üzlöt.

Budapest, július 24. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai töredén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (októberre) . . . . . 27.24 — —
Rozs (uj) . . . . . 19.86 — —
Zab (uj) . . . . . 15.38 — —
Tengeri (júliusra) . . . . . 15.68 — —
Tengeri (uj) . . . . . 14.06 — —

Közgazdaság.

□ A gyümölcsstermés Torontálban. A magyar földművelési miniszter most teszi közzé hivatalos jelentését az ország területén várható gyümölcsstermésről. A jelentésnek Torontálvármegyére vonatkozó adatai szerint almából középjő termés várható a nagyszentmiklósi járásban, körtéből nagyobb termés várható a zombolyai és nagyszentmiklósi járásban, kajszibarackból nagyobb termés várható a nagyszentmiklósi és törökbecsei járásban, szőlőből nagyobb termés a nagyikindai járásban, dióból pedig nagyobb termés a pancsovai és párdányi járásban várható.

Értéktőzsde.

Déli tőzsde.		Utótőzsde zárata.	
Osztrák hitel	639.75	Osztrák hitelrészv.	642.—
Magyar hitelrészv.	752.25	Magyar hitelrészv.	753.—
Magyar koronajár.	92.95	Koronajáradék	93.—
Leszámitolóbank	478.—	Leszámitolóbank	477.50
Jelzálogbank	444.25	Jelzálogbank	444.50
Rimamurányi vmű	584.—	Rimamurányi vmű	584.—
Államvasut.	723.50	Államvasut.	—
Városi villamos	268.—	Városi vasut	267.—
Közuti vasut	569.25	Közuti vasut	—

KRONSTEINER KÁROLY

tartós és kiváló méssz.

façade-festékei 50 színárnyalatban, kg.-
kint 24 fillértől feljebb.

Évtizedek óta elismerve és minden utánzást messze túlhalad.
Egyedül ajánlható festőanyag már festett façadeoknál.

(394—12.8)

KRONSTEINER KÁROLY, WIEN, III., Hauptstrasse 120.

Emailfaçade-festék

mosható, egyszerű átfestésnél is teljesen fed, emailkemény, alapfestés felesleges, pusztán hideg vízzel felkeverve is már használható, antiszeptikus, méregmentes. Ideális festék belső helyiségek, faépítmények, színek, pavilonok és kerítések festésére.

Kapható minden színárnyalatban. Költség 5 f. négyszögmkint

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házbán

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest), heti jelentése a tőzsdetorgalomról és a pénzügyről.

Budapest, július 23.

Az üzlet a budapesti értéktőzsdén az elmúlt hét folyamán is csaknem teljesen szünetelt, olyannyira, hogy a vezető értékekben is csak elvétve fordultak elő egyes kötések. Mindazonáltal az irányzat tartótnak, sőt bizonyos fokig szilárdnak is mondható, aminek magyarázata a külföldi tőzsdéről érkezett kedvező hírekben rejlik. Ilymódon a magyar hitelrészvények árfolyama 751-ről 752-50-re emelkedett.

A járadékpiac, valamint az összes befektetési értékek piaca egészen el volt hanyagolva és hosszabb idő után a 4% magyar koronajáradék árfolyama ismét 93-ra szállt alá, ami arra vezethető vissza, hogy az egyéb fix kamatozású értékpapírok a mai árfolyamuk alapulvétele mellett a 4% magyar koronajáradéknál magasabb jövedelmezőséget nyújtanak. A rimamurányi vasműrészvényekben ezen a héten teljesen szünetelt az üzlet, úgy látszik, az egyes csoportok a papírok vásárlását egy ideig beszüntették, valószínűleg azért, hogy a lassanként lemerzőülő árfolyamok mellett olcsóbban jussanak a darabokhoz. A sorsjegypiacon élénk kereslet mutatkozik egynemű sorsjegyre iránt, minek következtében a 3%-os jelzalog sorsjegyek árfolyama 105-ig és a Pesti hazai első takarékpénztár nyereségykötvények árfolyama egészen 104-50-ig emelkedtek.

A készáru jegyzése a tőzsdén.

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	29 90-30 20	79	30 95-35
„	77	30 20-30 22	81	30 90-30 80
„	78	30 80-30 85	82	31 20
Fejérmegyei	75	—	79	—
„	76	—	80	—
„	78	29 80-30 20	81	—
„	79	30 20-31 25	82	—
Pestvidéki	75	—	79	30 30-30 80
„	76	—	80	30 90-30 05
„	77	29 90-30 10	81	—
„	78	29 90-30 10	81	—
Bánsági	74	—	78	30 25-31 50
„	75	—	79	30 40
„	76	29 50	80	30 50-30 60
Bácskai	77	—	81	—
„	74	—	78	—
„	75	—	79	30 60-30 61
„	76	29 50	80	30 70-30 75
„	77	—	81	—
Rozs I. rendű uj	—	—	—	19 95-20 25
„ középminőségű uj	—	—	—	19 05-19 15
Árpa takarmány I. rendű	—	—	—	17 40-18 40
„ II. rendű	—	—	—	15 90-16 80
Köles	—	—	—	—
Zab I. rendű	—	—	—	20 90-21 10
„ II. rendű	—	—	—	21 30-20 65
Tengeri belöldi uj	—	—	—	15 80-16 20
Korpa	—	—	—	12 30-12 60

A vidéki piacok gabonaárjegyzései.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület gabonaárjegyző irodája tudósítónak jelentése szerint a gabonárok métermázsánként:

	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Terg
Arad	30 50	19 40	16 50	18	14 50
Baja	33 50	14 40	16 40	16 40	14 60
Balassagyarmat	31 50	21 50	18 20	17 60	15 80
Debreczen	31	20 40	16	16	16
Eszék	30 28	—	—	17	16 20
Győr	—	—	—	—	—
Kaposvár	30 40	20	17	18	16
Kassa	30	25 50	18	21	18
Léva	30	20 40	17 60	19	17
Losonc	30 20	20 20	19	19 50	17 40
Miskolcz	32 20	21 20	19	19	17
Nagybecskerek	28 40	20	15	16	14 60
Nagykanizsa	30	20	17	16	16 40
Nagyszében	—	—	—	—	—
Nagyszentmiklós	30	19	16	16	15
Nagyvárad	30 80	19 60	—	17 60	17 80
Nyíregyháza	31	19	16 20	18	15
Nyitra	30 20	19 60	18	18 40	18 20
Pancsova	—	—	—	—	14 60
Pápa	—	—	—	—	—
Sátoraljaiújhegy	31	22 20	18	18 60	17 00
Sopron	31 20	18 50	18 30	21	18
Szátmár	28 40	18 40	17	18	16 20
Szombathely	—	—	—	—	—
Szolnok	—	—	—	—	—
Temesvár	30	—	—	—	15
Ujrad	30 50	19 40	16 50	18	14 50
Versecz	26 50	18	14	17	14 50
Zalaegerszeg	30 60	18 80	16	19	17
Zenta	29 40	22	16	16 40	14 80

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ BUIZÁSI PHÖNIX VIZ

Orvosilag ajánlva. Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő és főnyelvényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásukat bizonyult.

Kapható a főlerakóban:

Fendler József cégnél Nagybecskerek

Ferenoz József-tér.

Árak: 1/2 lit. „Phönix”-viz 32 fillér, 1/4 lit. „Phönix”-viz 44 fillér, palackonként (528—12.9)

Husárok a vidéki piacokon.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület gabonaárjegyző irodája tudósítónak jelentése szerint a vágott hus ára kl.-ként, fillérekben:

	Marhahus	Borjúhús	Sertész.	Birkah.
	I.	II.	I.	II.
Arad	132	120	160	140
Baja	112	106	124	118
Balassagyarmat	100	90	144	120
Debreczen	128	120	160	152
Eszék	136	104	140	128
Győr	156	136	164	152
Kaposvár	144	138	155	140
Kassa	140	120	140	130
Léva	112	104	144	120
Losonc	120	112	144	128
Miskolcz	112	104	128	120
Nagybecskerek	144	120	150	134
Nagykanizsa	144	120	150	134
Nagyszében	—	—	—	—
Nagyszentmiklós	112	104	120	114
Nagyvárad	112	96	160	120
Nyíregyháza	128	116	124	112
Nyitra	120	112	140	128
Pancsova	112	104	160	140
Pápa	—	—	—	—
Sátoraljaiújhegy	112	104	128	120
Sopron	140	140	250	200
Szátmár	120	112	152	144
Szombathely	—	—	—	—
Szolnok	—	—	—	—
Temesvár	128	—	180	150
Ujrad	140	96	136	120
Versecz	120	104	160	136
Zalaegerszeg	120	96	140	120
Zenta	104	88	120	116

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nyilttér.

(B rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Serravallo
kína bora vassal.
A bécsi 1908. évi egészségügyi kiállításon államdíjjal és aranyéremmel kitüntette.
Erősítő szer: gyöngykecskék, vérszegények és lábbadozó betegek számára.
Etvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer.
Kittinó itál. Több mint 6000 orvos elismerés.
J. SERRAVALLO, cs. és kir. udv. szállító Triest-Barco'a.
Kapható minden gyógyszerüzletben. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

Páratlan a maga nemében

RUSZÁNDÁ
GYÓGYISZAP FÜRDŐ

Melencén (Torontál vármegye, Délmagyarország)

Nyitva minden évben május hó 14-től szeptember 14-ig. Összekötte vasuti vonallal, posta és távirda állomással. Fürdőben hírneves orvosok rendelkeznek. Biztos speciális hatással bír: köszvényben, idült ízületi rheumában a serophulosis minden alakjában, minden kezű gyógyulódnak ellenálló bőrbetegnek psoriasis és prurigoában szenvedők, rendellenes vérzésben szenvedők s idegbeteg-ek. Csontbántalmaknál, Caries Necrosisnál a leghíresebb nemzetközi fürdőt felülmúlja. Az idült lues bántalmaknál biztos hatással bír. — Lakóházak négy modernül berendezett szobából 74 szobából állanak. Kitünő jó konyha, vendéglő, ételek és italok, zene, zongora, tekepálya, tekeasztal, virágos és arnyas park padokkal áll rendelkezésre a fürdővendégeknek. — Közlekedési felvilágosításokat és prospektusokat kívánatra és díjmentesen Piperszki Kamenkő fürdőgyógyvívó szolgáltat. (344-75)

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1909. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 24 p.
Pancsováról: délután 5 óra 15 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5:50 óra
Szegedről: (mótorokosi) d. e. 9 óra 47 perc.
Bdapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibánáról és Temesvárról: este 3 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. délután 4 óra 10 perc, este 9 óra 02 perc.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (mótorokosi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibánarra reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 26 p. délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

HÁZELADÁS.

Deák Ferenc-u. 7. sz. a. levő házamat előnyös fizetési feltételek mellett eladom. A ház áll 8 szobából, kényelmes mellékhelyiségekkel, villanyvilágítással s nagyon szépen parkirozott udvarral.

SOLYMOSSYÉ BRÁJFER MÁRIA.

30 - x.46

GYÁROSOKNAK, KERESKEDŐKNEK ÉS IPAROSOKNAK SAJÁT ÉRDEKÜK,

hogy gyártmányaikat, áru- és ipareikkeitet mennél többet hirdessék. — A hirdetések 1900. évi július hó 1-je óta bélyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK A „TORONTÁL” KIADÓHIVATALBAN.

HIRDETÉS.

A Mayer Károly és társai mramoráki (temeskubini járás) lakosok (Erste Mramoraker Dampfmuhl Gesellschaft der Karl Mayer und Consorten) tulajdonát képező **gőzmalom** a felekkel és hozzátartozó teljes felszereléssel együtt a társaság felszámolása következtében **Mramorákon**, a község házában, fojyó évi **augusztus 15-én napján d. u. 3 órakor** nyilvános árverésen szabad kézből eladatik.

A kikiáltási ár 24.000 kor., melyen alul a gőzmalom el nem adatik.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül alólirott kezeihez készpénzben lefizetni.

A közelebbi feltételekről alólirott ad értesítést.

A malom bármikor megtekinthető.

Dr. Kiss Károly,

temeskubini ügyvéd,
mint az „Erste Mramoraker
Dampfmuhl Gesellschaft der
Karl Mayer und Consorten”
felszámolója.

675-11

6129/1909. sz. A törökbecsei járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye törökbecsei járásához tartozó Beodra községben ujonnan rendszeresített s évi 1000 kor. fizetéssel javadalmazott **segédjegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883: I. t. cikk 6. §-ában, illetve az 1900: XX. t. 3. §-ban meghatározott képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi **augusztus 20-ig** adják be.

Megjegyzem, hogy a pályázóktól a szerb nyelvnek tudását megkívánom.

A választás napját később fogom meghatározni.

Törökbecse, 1909. évi július 15.

Dr. Csávósy Ignác,
főszolgabíró.

673-3.3

372/1909. sz.

667-3.3

Versenyárgyalási hirdetmény.

Torontálmegye törvényhatósági bizottsága a nagyjécsai községi kocsmának lebontását és helyébe a községi orvosi lakásnak és egy

uj vendéglőnek felépítését

29924 kor. 33 fill. költséggel 1457. kg. 16009/909. sz. a. engedélyezte. Az ezen építéssel járó munkálatok biztosítására Nagyjécsa község elöljárósága 1909. évi **augusztus 4-ik napjának d. e. 10 órájára** szóbeli árlejtéssel kapcsolatos írásbeli nyilvános versenyárgyalást hirdet.

A munkafeltételek, tervek, munkamenyiség-kimutatás és a szerződési tervezet Nagyjécsa község jegyzői hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A munkálatok az árlejtés napjától számított 8 nap alatt megkezdődnek és 1909. évi augusztus 4-én d. e. 10 óráig a községi elöljárósághoz benyújtandók.

Bánatpénzül a költségvetési összeg 5%-a az ajánlat benyújtása alkalmával, vagy a szóbeli árlejtés megkezdése előtt a községi pénztárnál letétbe helyezendő, mely bánatpénz a pályanyertes által 10%-ra az árlejtés után kiegészítendő. Az ajánlattevők ajánlataikkal a községi képviselőtestület döntéseig kötelezettségben maradnak.

A munkálat elnyerője a felhasználandó anyagokat köteles a hazai termelés és ipar révén beszerezni és a munkálatok teljesítéséhez magyar honos munkásokat alkalmazni.

A kiíró hatóság fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választhasson, esetleg új árlejtést hirdethessen.

Az árlejtés csakis a községi képviselőtestület jóváhagyása után válik érvényessé.

Nagyjécsa, 1909. évi július 17-én.

Községi elöljáróság.

Önkéntes árverés.

Alólirottak, mint néhai özv. Kolleth Jánosné, szül. Szelgrád Katalin örökösei, önkéntes árverésen eladják a nagybecskereki tkönyvben 94. tkvi és 316-317. hrsz. a. felvett s a Német-utcában levő 193. sz. öröklött házukat, továbbá 4770. tkvi és 5806/A. hrsz. a. 976 □-ölyni szántóföldjüket a következő feltételek mellett:

1. Az árverés folyó évi **aug. 2-án d. u. 4 órakor** az eladásra kínált házban tartatik meg.

2. A kikiáltási ár, amelyen alól az ingatlanok nem adatnak el, a háznál 6000, a szántóföldnél pedig 400 korona.

3. Az árverezők az árverés megkezdésekor a kikiáltási összeg 10%-át tartoznak az örökösök meghatalmazottjának, Kolleth István kezéhez letenni.

4. Az árverést egyhuzamban, megszakítás nélkül magasabb ár ígérése után tartják meg. Ha egy negyed óra leforgása alatt új ajánlatot nem tesznek, úgy a legmagasabb összeget ígérő tekintetik vevőnek s köteles a biztosítékot azonnal 20%-ra kiegészíteni s azt a megbízott Kolleth Istvánnak átadni, ellenkező esetben nemcsak a biztosítékot veszíti el, hanem az árlejtést az ő költségére és veszélyére azonnal folytatni fogják.

5. A hátralékos összeg a vételárból 30 nap alatt szintén Kolleth István kezéhez fizetendő s ez alkalommal kiállítatik a végérvényes szerződés is.

6. Az ingatlanok tehermentesen mennek át a vevő tulajdonába.

7. A vevő a szántóföld birtokába október hó 1-én, a ház birtokába pedig folyó évi november hó 1-én lép. Közös megegyezéssel alapján a házat esetleg már előbb is tulajdonába veheti.

10. Az adókat s egyéb nyilvános járulékokat a vevő 1910. évi január 1-től kezdődőleg fizeti.

11. A szerződés költségeit, valamint az átíratási díjakat a vevő tartozik fizetni. Nagybecskerek, 1909. évi július 24.

Kolleth István,

mint az elhunyt özv. Kolleth Jánosné, sz. Szelgrád Katalin örökösének meghatalmazottja

680-1.1

BOR
literje 26 krajcár.
dr. Brájjer Lajos szőlőjéből.
Kapható: = Zápolya-utca I. sz. (a házmesternél).

511-x.65

3806/1909. sz. A törökkanizsai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye törökkanizsai járásához tartozó Kübekháza községben ujonnan szervezett s a községi pénztár által havi előleges részletekben fizetendő 1000 koronával javadalmazott **segédjegyzői állásra** ezennel pályázatot nyitok s felhívom mindazokat, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy jegyzői oklevél és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonylattal felszerelt kérvényüket folyó évi **augusztus 15-ig** nálam adják be.

Törökkanizsa, 1909. évi július hó 22.

682-1.1

Tallián, főszolgabíró.

A francia kozmetika diadala.

Tökéletes kebel érhető el az **ELIXIR LAVALIER** által. Külsőleg biztosan ható szer Lavalier-től, Páris. Ára üvegenként 8 K. Kapható gyógyszárakban, drogériákban, illatszerkereskedésekben, vagy utánvét mellett

Lavalier-Dépot Felix Perker, Wien, I., Karlsplatz 3.

687-26.6

423/1909. sz.

Torontálsziget község elöljáróságától.

Arverési hirdetmény.

Torontálsziget község elöljárói részéről közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező

temesi révvámjog

folyó évi július hó 31-én d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 800 korona kikiáltási ár mellett 6 (hat) évre bérbe fog adadni.

A részletes feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Torontálsziget, 1909. évi július 20.

681-1.1

Az elöljáróság.

2257/1909. sz.

666-2.2

Pályázati hirdetmény.

Szentpéter községben üresedésben levő **II. segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek s felhívom a pályázókat, hogy képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket f. évi **augusztus 10-ig** hivatalomhoz annyival inkább nyujtsák be, mert a nem kellően felszerelt, vagy elkésletten beadott kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása évi 800 kor. fizetés a községi pénztárból, a jelenlegi jegyző pedig a marhaleveljövödelmet átengedi a megválasztandó segédjegyzőnek, úgy a jegyzői magánmunkálatok jövedelméből 5%-ot ad, ha a megválasztandó segédjegyző szorgalmas és ügyes.

Perjámos, 1909. évi július hó 16.

Dr. Sal,
főszolgabíró.

PEST-SZÁLLODA 'Nagybecskereken.

Telefon 148. sz. (Posta-épület mellett.) Telefon 148. sz.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a **Pest-szállodát** átvettem, ujonnan átalakítottam és a közönség kényelmére berendeztem.

Kitünő konyhát tartok. Ebéd és vacsorát havi fizetésre adok. Mindig friss pilseni sör. Valódi tiszta borok. — Tiszta és mérsékelt árban vendégszobák rendelkezésre állanak. — Kényelmes sör-csarnok. — Kávéház. — Kocsiszin.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

kiváló tisztelettel:

G a a l I s t v á n,
szállodás.

642-10.3

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altestbántalmak, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzített székrekedés, májbántalom, vérszűrés, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e teljes házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. „A Moll” feliratu ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer közkönyv, csusz és meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

5-75.30

Főszékküldés

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

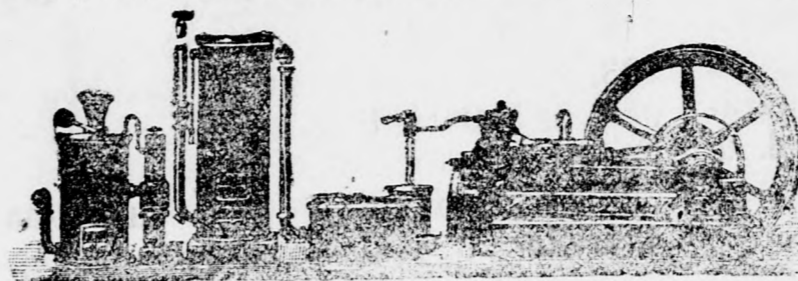
Védiki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek
A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírással és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Oseers és Bauer

190b-26.23

kizárólagos motorgyár

Wien, XX. Dresdnerstrasse 81-83a. Magyarországi fióktelep: Budapest, VI., Podmaniczky-u. 18

BENZIN LOKOMOBILS

cséplőszerelvények a legszolidabb kivitelben.

Benzinmotorok. Szivógázmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje 2-3 fillér üzemköltség óra-lóerőnkint. Több száz telep üzemben. Elsőrendű szolid gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Benzinlokomobilos cséplőszerelvényeink a többek között a következőknél tekinthetők meg üzemben:

Bagi Barnabás, Jászládány, 10 HP. cséplőszerelvény
Szalisznyo János, Czegléd, 12 „ „
V. Miklós János, Uj-Kecske, 10 „ „

S. Tóth Márton, Kunszentmárton, 12 HP. cséplőszerelvény
Magocsi János, Monori tanyák, 6 „ „
Vancsik István, Keczel, Pest m., 4 „ „

HIRDETÉSEK

olcsó díjazással közöltetnek.

MESSINGER KAROLIN-FÉLE LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET NAGYBECSKEREKEN.

A 6 év óta fennálló és a vallás- és közoktatásügyi miniszter által nyilvánossági joggal felruházott Messinger-féle leánynevelőintézet a legmesszebb menő igényeket is kielégítő ujonnan épített intézeti épületében a jövő tanév kezdetével

női háztartási és gazdasági tanfolyamot

nyit, melynek célja a női élethivatásának megfelelő gyakorlati kiképzésben részesíteni és emellett a női munkák rendszeres tanításával a nők keresetképességét fokozni.

A leánynevelőintézet tagozatai:

1. 4 osztályú elemi iskola.
2. 4 osztályú polgári leányiskola. 553-x.8
3. 1 évfolyamu kereskedelmi irányú továbbképző tanfolyam.
4. 2 évfolyamu háztartási tanfolyam, amely áll: a) főző iskolából, b) fehérvarró osztályból, c) felsőruhavarró osztályból, d) divatúru cikkek készítésére rendezett rendkívüli tanfolyamokból.

GONDOS NEVELÉS.

MODERN INTERNÁTUS.

Bővebbet az értesítők, melyeket kívánságra szívesen küld

A MESSINGER KAROLIN-FÉLE LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET IGAZGATÓSÁGA.

ELADÓ.

Tükrös előszobafal, kis kocsi (ponny vagy kecskefogatnak), cseppkő és mindenféle régi butorok eladó Deák Ferenc-u. 7. sz. a.

595-x.18

200 hl. saját termésű FEHÉR BOR

kitünő minőség, a múlt évi szüretből, egészben vagy kisebb mennyiségben is

KAPHATÓ

SOLYMOS GUSZTÁV

pincészetében, Törökbecsén.

Ára hl.-ként vasutra szállítva
40 kor. Törkölypálinka 90 kor

668-3.3

100 korona havi fizetés mellett

azonnali alkalmazást
:: nyerhet adóügyekben
teljesen jártas, tanfolyamot végzett fiatalember.

Kérvények ::
alólírotthoz küldendők.

Óbessenyő, 1909. évi jul. 22.

LÁSZLÓFFY JÁNOS, jegyző.

676-x.22

Egy 5 szobás lakás

parkirozott udvarral, szükséges mellékhelyiségekkel folyó
évi november hó 1-től

bérbeadó. — Bővebbet

Aradáci-u. 31. sz. a.

672-2.2

256/1909. sz. Szerbnagyszentmiklós község előljáróságától

Árverési hirdetmény.

Szerbnagyszentmiklós községhezánál f. évi július 23-án d. e. 10 órakor tartandó árverésen a szerbnagyszentmiklói III. sz. vadászterületre a

vadászati jog

az 1909. évi február hó 1-től hátralevő bértartamra, vagyis 1913. évi december 31-ig tartó időre haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár 750 korona.

Közelebbi feltételek a jegyzői irodában közszemlére vannak kitéve.

Szerbnagyszentmiklós, 1909. évi jul. 17.

671-3.3

Községi előljáróság.

Szép írással

biró leányok

alkalmazást nyernek egy helybeli nagyobb iparvállalatnál.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

619-x.14

1909. évi május hó 1-étől állandóan kapható!

Magyar forrás. Hugyhajtó és hugysavoldó Magyar forrás.

SZULTÁN-FORRÁS

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, dus Lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Dus Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző- és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda: EPERJES. Igazgatóság: BUDAPEST, VI., Ferenc József-rakpart 22. — Kapható már külföldön is a következő városokban: Brüsszelben, Páris, London, Newyork, Ostendében.

Telefon Eperjesen: 74.

Telefon Budapesten III-93.

Főraktár Nagybecskereken: Ro'sa Béla fűszerkereskedésében és azonkívül mindenütt kapható. 327-100.47